

Na Ruana Kerekere'a Fa'asia Sa Peter

Na ru doe ne'e sa Peter nia manata 'abera liu 'ani ne'e fuana Kristin kika fonea raolana fa'amanata'anga rora ki. Nia saea fuada kira ke dau ngasi nama ana ala'anga sulia God ma sa Jesus Christ. Ala'anga mamana ne'e nia saka ma'i ana ngwae ne'e kira tala lisia sa Jesus, ma kira ka rongoa fa'amanata'anga nia.

Ta ta'i fa'amanata'anga rora ne'e sa Peter manata 'abera 'ania, na ala'anga ne'eri 'uri, kira saea sa Christ noa'a kasi oli ma'i. Sa Peter fata 'uri, sa Christ kasi oli ma'i 'ua, du'ungana God nia oga noa'a ta ngwae kasi funu. God oga ngwae ki ta'ifau kira ke fa'asia falafala ana ta'anga'a, ma kira ka oli basi ma'i siana.

Na ru talinga'i ki saena buka ne'e:

God nia fili kulu ka donga falafala nia ki & 1:1-21

Na fa'amanata'anga rora ki & 2:1-22

Olilana ma'i sa Christ & 3:1-18

¹ Nau'a sa Simon Peter, na ngwae rao ma na ngwae ni lifurongo sa Jesus Christ, nau ku kerekere fuamu'a. Sa Jesus Christ nia'a na God kia ma nia ka fa'amauri kia. 'Ani na 'olo'olo'a nia, nia kwate kamu ka fa'amamana, di'ia logo ne'e nia sasia ami'a.

² Nau ku fo'lo 'iri God ke kwai'ofe amu'a ma ke kwatea aroaro'anga mamana fuamu'a sulia kamu saiana God ma na Aofia kia sa Jesus.

Ri'a ma na filifili'anga God

³ Kulu to'lo ana ru ki ta'ifau ne'e kulu bo'obo'lo 'uani fuana tua'a ne'e donga falafala God ki. Na ru ne'eri ki ta'ifau God ne'e kwate'e 'ania ngasingasilana. God ne'e nia tasa liu, ma ka le'a ma du'ungana kulu sai le'a ana, nia laefi kulu fasi 'iri kulu ka tua 'ania le'anga'a salilana nia. ⁴ 'Una'eri nia ka kwatea na ru le'a liu ki fuaka ne'e nia eta fata'a 'ani, fasi 'iri ne'e falafala kamu ki ke le'a di'ia falafala God, ma muke saiana uu'a 'usia na kwaiogai'anga ta'a ki ana magalia, ne'e saiana fa'ali lamu'a.

⁵ Ma osi'ana God kwatea na'a ru ki ta'ifau fuamu'a 'una'eri, muke sasi ngangata 'iri na fa'amamana'anga kamu ka ngasi. Ma muka sasia logo ru ne'e ki: muke abula 'olo'olo, ma muke malinga'inia God, ⁶ ma muke dau sulia malitana mauri'a kamu talamu'a, ma muke lalifu'a saena kaida'i ana 'afita'i 'anga, ma muke donga falafala God ki ⁷ fa'inia na kwaima'anga ma na alafe'anga kamu fuamu'a kwailiu. ⁸ Ma di'ia na falafala 'i ngwae ne'eri ki ka doe saena maurilamu'a, ka 'una'eri kamu ka tolotia na'a sasilana ru le'a 'oro ki sulia na sai'i ru'a kamu ana Aofia kia sa Jesus Christ. ⁹ Ma sa tai bore 'ana ne'e noa'a kasi to'lo ana falafala 'i ngwae ne'e ki, nia di'ia ta ngwae maa rodo, osi'ana nia manata bura 'ani ne'e God rufuanata na'a ana ta'anga'a nia ki.

¹⁰ Nia ne'e, sasiku kina 'ae, muke sasi ngangata 'iri ka fa'ata'inia ne'e God nia fili kamu, ma ka sae kamu 'ani ngwae nia ki. Sasi'a 'una'eri ne'e noa'a kamu kasi firute ma muka 'asi kamu, ¹¹ ma God ke ba'a kwalo kamu saena 'Inoto'anga na Aofia kia sa Jesus Christ ne'e fa'amauri kia.

Ma na 'inoto'anga ne'eri tuatua kasi sui.

¹² Sui bore 'ana kamu ka saiana ta'ifau na ru ne'e ki, ma kamu ka fa'amamana na'a ana fa'amanata'anga mamana ne'e kamu rongoa na'a, nia le'a fuana nau ku fa'amanata to'o la'u amu'a ana kaida'i 'oro ki. ¹³ Sulia ana kaida'i nau ku mauri 'ua saena magalia ne'e, nau ku fia fasi nia le'a fuana nau ku saea la'u na ru ne'e ki fuamu'a 'iri noa'a kamu kasi manata bura 'ani. ¹⁴ Osi'ana nau ku saiana noa'a kasi tau nau ku mae, di'ia na Aofia sa Jesus Christ ka sae madako na'a ana fuaku. ¹⁵ Ma sulia ka 'una'eri, nau ku rao ngasi 'iri noa'a kamu kasi manata bura 'ani tae ki ne'e nau ku fa'amanata kamu 'ani, 'i buri 'ana ne'e nau ku mae.

Sa Peter lisia na raralana sa Jesus na Christ

¹⁶ Aia, ma ru ne'e kami fa'amanata 'ani sulia na daolana ma'i na Aofia kia sa Jesus Christ 'ani ngasingasi'anga doe, nia noa'a la'u na 'a'emaie ti ngwae kira boa go'o 'ada ki. Sulia kaimili talami'a kami lisia nama na 'inoto'anga ma raralana. ¹⁷ Sulia kami tua fa'inia 'ua na'a ma'i ana kaida'i God na Ma'a nia kwatea na'a gwaunga'i 'anga ma na 'inoto'anga fuana. Ma kami ka rongoa lingana God ngasingasi'a ka tasa nia fata 'uri fuana, "Na ngela nau nini'a, ne'e nau ku alafe liu ana, ma nau ku saele'a liu sulia." ¹⁸ Kami talami'a mika rongoa lingana God fa'asia 'i langi, ana kaida'i kami tua fa'inia sa Jesus 'i gwauna fa'i ua abu baera.✧

¹⁹ Ma sulia ru ne'eri, kaimili ka fa'amamana ngasi na'a ne'e na fatalana na profet ki sulia

---

✧ **1:18** Matthew 17:1; Mark 9:2; Luke 9:28

sa Christ nia mamana. Ma nia le'ia fuana muke fa'amamana logo 'ani. Du'ungana na fatalana na profet ne'eri ki, nia di'ia na fa'i unu ne'e unu saena rodo, leleka ka dao ana asoa sa Christ ke sakatafanga'i la'u ma raralana ngwasinasina lana ka kwasu saena manatalamu'a. ²⁰ Ma na ru doe ka tasa liu na'a ne'e: Kamu ke malinga'inia nama ne'e noa'a ta ru na profet ki kerekere sulia saena Kerekere'a Abu ta ala'anga ne'e fuli go'o ma'i ada talada, ²¹ nama osi'ana ne'e kira oga kike ala'a sulia. Osi'ana na ala'anga profet ki noa'a la'u fa'asia manatana ngwae go'o 'ana, bore ma nia leka ma'i fa'asia God. Sulia na Ano'i ru Abu ne'e nia tala'ia na profet ki 'ua na'a ma'i 'i na'o 'iri kika saea na fatalana God.

2

Ngwae fa'amanata 'oso'oso ki

¹ Ana kaida'i 'ua na'a ma'i 'i Israel, ti ngwae 'oso'oso kira dao ma'i, ma kira ka saea kira ne'e profet God ki. Ma ka 'una'eri logo, ti ngwae kike ba'a dao ma'i, ma kike fa'amanata kamu 'ani na soke'a ki. Ma na fa'amanata'anga kira ki ke ba'a fa'alia na fa'amamana'anga ti ngwae ki. Ma kike ba'a fa'amanata logo 'ani fasi sa Jesus, na ngwae ne'e mae fuana fa'amaurilada, noa'a la'u na Aofia mamana. Ma sulia na ru ne'eri ki, 'ali'ali go'o God ke ba'a kwatea na kwa'ikwa'inga fuada. ² Sui ka 'una'eri bore 'ana, ngwae 'oro ki kike ba'a leka sulia na abula ta'anga'a kira ki. Ma sulia tae ki ne'e kira sasi'i ka ta'a, ti ngwae kike ba'a fata fa'alia na fa'amanata'anga mamana ne'e. ³ Ma na ngwae

fa'amanata 'oso'oso ne'eri ki, kike ba'a ngalia mani ana ala'anga 'oso'oso kira ki ne'e kira soke kamu 'ani'i. Kike ba'a sasi 'una'eri, sulia kira guguta. Aia, tau na'a ma'i God ka lisia na'a tae ki ne'e kira sasi'i, ma nia ka sasi aka'u fuana na matalanga'ilada fa'inia na fa'alilada.

⁴ Osi'ana na 'ainsel ki 'ua na'a ma'i ne'e kira abula ta'a, ma God ka kwatea kwa'ikwa'inga fuada, ma ka aluda saena kula ni kwa'ikwa'inga, ma ka firi fafida 'ani kwalo 'i salo, ma kira ka tua go'o 'ada 'ua 'i ne'eri saena rorodo'a. Kira kwaimasi ana fa'i asoa ana matalanga'inga. ⁵ Ka 'una'eri logo fuana na ngwae ki saena magalia ba kira tua 'ua na'a ma'i, sulia ne'e abula'anga kira ki ta'a liu ma noa'a kira kasi fa'adufa God. God ka saungida 'ani kafo doe liu. Ta'i ta'ifilia sa Noa go'o ne'e God fa'amauria fa'inia na fiu ngwae ki logo. God ka fa'amauri kira, osi'ana sa Noa fa'amanata sulia abula'anga ne'e 'olo'olo.

⁶ 'Iu, ma God ka kwatea logo na kwa'ikwa'inga fuana ngwae 'i Sodom ma 'i Gomora ki. Nia saungi kira 'ani mafula, fasi 'iri ka fa'ata'inia fuana ngwae ki ta'ifau tae ne'e ke ba'a fuli fuana ngwae ne'e kira aburongo ana nia'a ki. ⁷ Bore ma God fa'amauria sa Lot, sulia sa Lot nia'a na ngwae saga, ma nia kasi oga na abula'anga ta'a ana ngwae ne'e kira aburongo ana taki God ki. ⁸ Ma sa Lot ne'e nia saga, nia tua fa'inida, ma ka lisi kira, ma ka rongo kira sulia asoa, ma na liana ka figwanu liu sulia na abula ta'alada. ⁹ Nia ne'e, na Aofia saiana 'afilana na ngwae ne'e kira fa'amamana ana nia'a ki, fasi 'iri ne'e 'afita'i'anga ki noa'a kasi fa'alida.

Ma nia saiana ka kwatea logo na kwa'ikwa'inga fuana ngwae ta'a ki, leleka ka dao ana fa'i asoa fuana na matalanga'inga mamana. ¹⁰ Ma nia ka kwatea na kwa'ikwa'inga doe ka tasa fuana ngwae ne'e kira ro'osulia na kwaiogai'anga ta'a kira ki 'ani nonida, ma kira ka 'aila 'ani na gwaunga'i 'anga God.

Ma na ngwae ki ne'e nau ku fata sulida ne'e kira fa'amanata 'ani sokea ki, kira fata ba'alafe ma kira ka fata nonira'a liu. Ma noa'a kira kasi manata doe go'o ana ano'i ru 'inoto'a ki 'i langi, ma kira ka ina'u ana fata buri tolinga'i 'anga logo ada. ¹¹ Aia, ma na 'ainsel ki bore, ne'e kira to'o ana ngasingasi'anga doe liufia na fa'amanata 'oso'oso ne'eri ki, noa'a kira kasi fata fa'alia go'o na ano'i ru 'inoto'a ki 'i langi 'ani ala'anga 'oidorole 'una'eri ki 'i na'ona na Aofia. ¹² Ma na fa'amanata 'oso'oso ne'e ki noa'a kira kasi manata sulia na tae ki ne'e kira sasi'i. 'Una'eri, kira ka dilia na'a ru mauri kwasi ki ne'e kira bolo fuana daulada ma fuana saungilada. Osi'ana ne'e ngwae ne'eri ki, kira ka fata 'oidorole sulia ru ne'e noa'a kira kasi saiana ki. 'Una'eri, God ke saungida dilia na ru mauri kwasi ki. ¹³ Ma sulia na nonifii'anga ne'e kira sasia ana ngwae, God ke du'ua logo 'ani nonifii'anga. Na fa'amanata'anga 'oso'oso ne'e ki, fangalada doe, ma kira ka kwa'u, ma noa'a kira kasi dau sulia maurilada fuana fanga'a saena asoa ki. Kamu'a nini'a, muke 'eke liu kaida'i kira fanga fa'i kamu saena fiku'a kamu ki, sulia na abulalada ta'a liu, ma kira saiana kike soke ana kaida'i ki ta'ifau. ¹⁴ Ma na kaida'i kira lisia na kini, kira ka oga kakabaralana.

Noa'a kira kasi mamalo fa'asia abula ta'anga'a. Ma kika tala'ia na ngwae ne'e fa'amamana'anga kira ki ngwata'uta'u 'ani abula ta'anga'a. Ma kira ka oga liua guguta'anga. Ma osi'ana na ru ne'eri ki, God ka kwatea kwa'ikwa'inga fuada. ¹⁵ Kira leka matamata fa'asia na tala saga, ma kira ka leka 'ada sulia falafala ta'a sa Balaam, na ngela sa Beor. Sulia sa Balaam[☆] oga liua na mani ne'e nia ke ngalia ana sasilana ru ta'a ki. ¹⁶ Nia ne'e God ka kwatea na dongki nia ka fata balufia 'ani lingalinga 'i ru di'ia ngwae. Ma kaida'i sa Balaam na profet rongoa ne'e dongki nia fata 'una'eri, nia ka fa'asia na'a abula bolebole'anga nia ki.

¹⁷ Aia, ma na ngwae ne'e kira fa'amanata 'ani na soke'a, kira di'ia go'o 'ada ta ma'e kafo busu ba noa'a ta kafo saena ma ka langalanga. Ma kira ka di'ia logo na gwa'i salo ba na iru irufia 'iri na uta noa'a kasi to'o. Nia ne'e God ka sasi aka'u ana lokafo rorodo'a fuada. ¹⁸ Kira tafeda talada ma na fatalada ka bolebole'a go'o 'ana. Ma ti ngwae ne'e kira kakari alifa'i ka sui, ma kira ka tala'ae kika rokisia na abula'anga kira ki, ma noa'a kasi abula ta'a fa'inia na ngwae ne'e kira rora ki. Ma na ngwae ne'e kira fa'amanata 'ani soke'a, kira fa'arora la'u ngwae ne'eri ki 'ani na kwaiogai'anga ta'a ki 'ani nonida. ¹⁹ Osi'ana na ngwae fa'amanata ne'eri ki, kira fata 'uri fuada, "Kaimili fata alanga'i fuamu'a ne'e muke aloge fasi 'iri muke sasia amu'a ta ru bore 'ana ne'e kamu oga sasilani ki." Bore ma ngwae fa'amanata ne'eri ki talada noa'a

☆ **2:15** Nambas 22:18; 24:13; 25:1-3; 31:16

kira kasi aloge. Kira di'ia na ngwae rao 'o'o fuana na falafala ta'a kira ki ne'e fa'alida. Sulia kwaiogai'anga ta'a kira ki gwaunga'i fafida, ma kira noa'a kasi mango fa'asia fuli ru rora'a. ²⁰ 'I na'o na ngwae fa'amanata 'oso'oso ne'eri ki kira saiana na Aofia kia sa Jesus Christ ne'e fa'amauri kia, ma kira ka kakari alifa'i fa'asia na ta'anga'a ki saena magalia ne'e saiana fa'alilada. Bore ma kira ka oli la'u 'uana na sasilana ta'anga'a kira ki ba kira sasi'i ma'i 'i na'o, fasi 'iri ne'e ta'anga'a ki ka gwaunga'i fafida. Ma 'i nini'ari kira ka ta'a ka liufia na'a kaida'i ne'e kira 'iri sai 'ua ana sa Jesus Christ. ²¹ Ta'i le'a nama 'ana fuada di'ia noa'a kira kasi dao to'ona na tala 'uana 'olo'olo'a. Ma nia ka ta'a liu na'a fuada ne'e kira dao la'u to'ona tala 'uana 'olo'olo'a, ma kira ka abula la'u fa'asia. Ma noa'a kira kasi ro'osulia fa'amanata'anga sa Jesus ne'e God kwatea na'a fuada. ²² Kira ka fa'ata'inia mamana na ala'anga ba 'uri ki, "Na kui oli ka 'ania logo tae ne'e nia moata'inia." Ma ta ala'anga la'u ka 'uri, "Gwata ne'e kira siufia nonina ka sui na'a, oli ka bunibuni la'u saena mo'amo'a."

3

Olilana ma'i na Aofia

¹ Kwaima le'a nau kina 'ae, ruana kaida'i ne'e nau ku kerekere na'a fuamu'a nini'a. Du'ungana tae ne'e nau ku keresia la'u kwau kerekere'a ne'e fuamu'a osi'ana nau ku oga fa'amanata oli'a amu'a 'uana ru ne'eri ki, 'asu 'ubani kamu kata manata rora. ² Nau ku oga muke manata to'ona ala'anga ne'e profet abu

ki ba 'i na'lo ma'i, fa'inia na fa'amanata'anga na Aofia kia ne'e fa'amauri kia. Na ngwae ni lifurongo ki ne'e kira fata fa'atalo'ania fuamu'a, kira ne'e saea na fa'amanata'anga ne'e fuamu'a.

³ 'Iu, na ru doe ne'e nau ku oga muke saiana ana fa'i asoa 'isi ki ba ti ngwae kike leka ma'i, ma na kwaiogai'anga ta'a kira ki ana noni ba tala'i kira. Ma kira ka fata 'oidorole 'uri amu'a, ⁴ "Na Christ baera nia na'a 'i fa'i? Sulia nia eta fata'a nia ke ba'a oli la'u ma'i saena magalia ne'e, bore ma noa'a nia kasi dao 'ua. Na ngwae fa'ina'ona'lo etaeta kia ki kira mae na'a. Ma leleka ka dao ana kaida'i ne'e, noa'a ta ru kasi rokisi go'lo, tala'ae ma'i ana tala'aelana magalia leka ka dao 'i ta'ena, na ru ki ta'ifau bolo go'lo 'ana."

⁵ Aia, ngwae ne'e kira fata 'una'eri ki, kira oga kike manata bura ana ne'e God saunga'inia 'i langi fa'inia na magalia go'lo 'ani fatalana. Nia saunga'inia na magalia 'ani na kafo, ma nia ka kwatea na magalia ka ru'u ma'i fa'asia na kafo. ⁶ Ma 'ani kafo logo, God ka takalonga'inia na magalia ne'e ka tua 'i na'lo. ⁷ Aia, ma 'ani fatalana God logo, nia ka sasia na magalia ne'e ka tua fa'inia lalifu'anga masia kaida'i nia ke ba'a takalonga'inida 'ani mafula. Ana fa'i asoa ne'eri, God ke ba'a matalangani na ngwae ne'e noa'a kasi fa'amamana ana ki, ma ka takalonga'inida.

⁸ Aia, kwaima le'a nau kina 'ae, noa'a kamu kasi manata bura 'ani ala'anga ba 'uri, ta'i asoa di'ia ta'i to'oni fa'i ngali ki 'i maana God, ma ta'i

to'oni fa'i ngali ki di'ia logo ta'i asoa 'i maana God. ⁹ Nia ne'e na Aofia noa'a kasi dole liu go'o fuana fa'ata'i mamana'anga ana fatalana sulia olilana ma'i, sui bore 'ana ti ngwae kira fia fasi nia ka dole mala 'ana. Bore ma na Aofia nia mabetau liu fa'i kamu. Nia noa'a kasi oga ta ngwae ke funu. Bore ma nia oga liua ngwae ki ta'ifau kike kakari alifa'i fa'asia na ta'anga'a kira ki.

¹⁰ Ma fa'i asoa ne'e na Aofia ke oli ma'i, nia ke dao ma'i di'ia ta ngwae bili, sulia na ngwae ki kike ba'a lebe. Ma ana fa'i asoa ne'eri, kike ba'a rongoa na lingalinga 'i ru doe, ma na mamanga ke ba'a sui. God ke ba'a malangisia na ru ki ta'ifau saena mamanga 'ani mafula. Ma na magalia ma na ru ki ta'ifau go'o 'i saena, ni'i ke ba'a no'ana.

¹¹ Ma osi'ana God ke ba'a malangisia ru ne'eri ki 'una'eri, muke manata le'a sulia na falafala kamu ki. Na abula'anga kamu ke saga, ma muke ro'osulia na kwaiogai'anga God ki. ¹² Ma muke kwaimasi ana fa'i asoa ne'e God ke matalanga'i ma'i, ma muke sasi fasi 'iri fa'i asoa ne'e ke dao 'ali'ali ma'i. Ana fa'i asoa ne'eri, God ke ba'a takalonga'inia na mamanga ma na ru ki ta'ifau 'i saena 'ani mafula. ¹³ Aia, ma kulu lialia masia na magalia faolu ma 'i langi faolu ne'e God ka eta fata'a 'ani fuaka. Ma na ngwae ki ta'ifau 'i ne'eri, kike ro'osulia God.

¹⁴ 'Iu, kwaima nau kina 'ae, kaida'i muke kwaimasi 'ua go'o amu'a masia fa'i asoa ne'eri, muke sasi ngangata 'uana sagalana abula'anga kamu, 'iri God noa'a kasi silolonga'i kamu fafia ta ru, ma kamu ka tua kwaima fa'inia. ¹⁵ Noa'a

kamu kasi manata bura 'ani du'ungana tae ne'e na Aofia ka mabetau fa'i kamu, sulia nia oga fasi 'iri muke kakari alifa'i 'iri nia ke fa'amauri kamu. Aia, osi'ana ru ne'eri logo ba ngwaefuta kia sa Paul nia kerekere fuamu'a sulia. God ne'e kwatea liato'onga fuana sa Paul 'iri nia ka kerekere 'una'eri. ¹⁶ Ana kerekere'a sa Paul ki ta'ifau, nia fa'amanata sulia na ru ne'eri ki. Ti ru ne'e sa Paul fa'amanata 'ani ki, ni'i 'afita'i fuana sai'a ani. Ma na ngwae ne'e noa'a kira kasi sai 'i ru ma na fa'amamana'anga kira ki noa'a kasi ngasi, kika bulasia ru sa Paul saea ki, ma kira ka fa'amanata 'ani na soke'a sulia, di'ia logo ba kira sasia ana ti bali ana Kerekere'a Abu. Ma osi'ana kira sasi 'una'eri, God ke ba'a kwatea na kwa'ikwa'inga fuada.

¹⁷ 'Iu kwaima nau ki 'ae, kaumulu saiana ta'ifau na'a na ru ne'e ki. Nia ne'e, muke lialia, 'asu 'ubani muka fi'i fa'amamana ana soke'a ne'e ngwae ta'a ki kira fa'amanata 'ani, ma na fa'amamana'anga kamu ki ka 'asia. ¹⁸ Ma muke sasi 'uana lalifu'anga 'ani ngalilana na alafe'anga na Aofia kia sa Jesus Christ ne'e fa'amauri kia, 'iri muke ba'a sai le'a ana. Kuke ba'atafea ana kaida'i ne'e ma ka tua tua firi! 'Iu ke 'una'eri.

**Fau Alanga'inga Faolu Ana Ala'anga
Kwara'ae
The New Testament and Genesis in the Kwara'ae
language of the Solomon Islands
Niu Testament na Stat long langguis Kwara'ae**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwara'ae

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

100e8c4b-3c10-5adf-8b7e-9b5cdcfb9b38